

Textul slovac corespunde originalului românesc, intențiile și sensul general al schiței sînt respectate întocmai.

În lucrările în care Caragiale întreprinde o investigație a adîncurilor sufletești, locul dialogului este luat de schițarea rapidă, împlinită doar din cîteva trăsături, suficiente însă pentru a surprinde starea fiziologică anesteziile sau vagile senzații organice ale eroilor¹. Un exemplu oferă în acest sens nuvela *O făclie de Paște*:

... Se petrecu atunci în această ființă un fenomen ciudat, o completă răsturnare; tremurătura lui se opri, abaterea dispăru și figura-i descompusă de-o atît de îndelungată criză, luă o bizară seninătate. El se ridică drept, cu siguranța unui om sănătos și puternic, care merge la o țintă lesne de ajuns... (CO, I, p. 292)

... Vtedy sa v tejto bytosti odohraval sa čosi mimoriadneho, úplný zavrat; prestal sa chvieť, jeho sklúčenosť zmizla a jeho tvár, tak dlhou krízou zmenená, dostala výraz zvláštného pokoja. Vzpriamril sa s istotou zdravého a silného človeka, ktorý ide k svojmu cieľu ľahko dosiahnuteľnému (CV, II, p. 121)

Traducerea slovacă izbutește să păstreze simetria și cursivitatea textului românesc. De remarcat că substantivul *abatere*, care în contextul lui Caragiale descrierează întreaga încordare a eroului, n-a fost tradus nici prin *kolí-savosť* (șovăiala, nehotărîre), nici prin *nerozhodnosť* sau *váhavosť* (ezitare). Prin alegerea substantivului *sklúčenosť*, traducerea transmite cititorului nu numai îndoiala, dar și apăsarea sufletească a personajului (*stiesnenosť, tieseň*²).

Atenție deosebită impun traducătorului particularitățile morfologice ale limbii lui Caragiale.

Scriitorul face adesea uz în narațiune de *mai mult ca perfectul perifrastic*. Încadrat de preferință în părțile inițiale ale povestirilor, atunci cînd autorul este preocupat să stabilească ordinea temporală a evenimentelor, acest timp indică, de fapt, procedeul literar folosit de scriitor³. În povestirea *Două loturi* se consemnează:

— E lucru simplu. Biletele le-a fost cum-părat cu bani împrumutați ca de cabulă, de la d. căpitan Pandeale, fiindcă-i spusese ră mulți, cînd se tot plîngea că n-are noroc la joc, să n-erce la juca cu bani de-mprumut... (CO, I, p. 338)

— Je to jednoduché. Žreby sú kúpené z penazí, ktoré akoby z laskavosti požičal pán kapitán Pandeale, lebo im mnohí povedali, keď sa jednôtaj ponosovali, že nemajú šťastie, aby skúsili hrať, požičaných peňazí... (CV, II, p. 174)

Sau, în drama *Năpasta*:

... *Ala a fost ucis* pe tată-său, și-l băgase pe frate-său la ocnă... Pe urmă, vezi ce l-a învățat pe el maica Domnului, să vie la ocnă și să spue: eu am răpus pe taica, lui neica să-i dați drumul, că nu e vinovat... (CO, I, p. 266)

... Ten și *zabil* otca a dal zavrieť svojho brata de bane... Teraz uvidíš, čo ho naučila Matka božia: prišiel do bane a povedal: ja som zmarnil otca, bračka pusťte, on nie je vinný... (CV, II, p. 96)

¹ T. Vianu, *I. L. Caragiale*, în vol. *Studii de literatură română*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1965, p. 350.

² Vezi *dicț. cit.*, IV, p. 248.

³ Vezi, T. Vianu, *Mai mult ca perfectul și tehnica narațiunii*, în vol. *Problemele metaforei și alte studii de stilistică*, București, ESPLA, 1957, p. 240.